

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego:

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Prawo ochrony środowiska
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Environmental Law
Kierunek studiów	Prawo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki prawne
Język wykładowy	Język polski

Koordynator przedmiotu	Dr Kamila Sobieraj
------------------------	--------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
wykład	30 (IV i V roku studiów stacjonarnych)	Rok IV - Semestr 7, Rok V - Semestr 9	6
konwersatorium			
ćwiczenia	15 (IV i V roku studiów stacjonarnych)	Rok IV - Semestr 7, Rok V - Semestr 9	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	W1 - posiadanie podstawowej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu prawa administracyjnego, postępowania administracyjnego; W2- posiadanie podstawowej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu publicznego prawa gospodarczego;
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1- Poznanie obowiązujących przepisów z zakresu wybranych zagadnień odnoszących się do prawa ochrony środowiska, w tym prawa ochrony przyrody;
C2 - Poznanie kluczowego orzecznictwa sądów unijnych i krajowych w omawianym zakresie;
C3- Przekazanie wiedzy praktycznej nt. przebiegu procedury administracyjnej prowadzonej w sprawach środowiskowych, zawartości merytorycznej aktów administracyjnych wydawanych w sprawach środowiskowych, wnoszenia środków zaskarżenia;

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna i rozumie terminologię prawniczą z zakresu prawa ochrony środowiska;	K_W03
W_02	Ma szeroką wiedzę o źródłach prawa z zakresu prawa ochrony środowiska (zarówno na szczeblu międzynarodowym, unijnym i krajowym i ich wzajemnym oddziaływaniu).	K_W04
W_03	Zna podstawowe cechy i funkcje prawa ochrony środowiska i rozumie zasady jego funkcjonowania. Ma wiedzę o podmiotach uczestniczących w stosunkach prawnych właściwych dla prawa ochrony środowiska.	K_W06
W_04	Ma wiedzę o instytucjach prawnych z zakresu prawa ochrony środowiska z uwzględnieniem wymagań prawa unijnego w tym zakresie. Zna i rozumie sposoby funkcjonowania tych instytucji prawa.	K_W07
W_05	Ma podstawową wiedzę o organach ochrony środowiska, ich strukturze, podziale ich zadań i kompetencji, wzajemnych relacjach pomiędzy tymi organami. Zna przebieg procedur administracyjnych prowadzonych w sprawach ochrony środowiska, zasady wnoszenia środków zaskarżenia, udziału społeczeństwa w tych procedurach.	K_W08
W_06	Ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościami i ich wpływie na poszczególne dziedziny prawa. Pogłębia w odniesieniu do wybranych kategorii więzi społecznych na tle prawnym związanych z ochroną środowiska.	K_W09
W_07	Zna metody i narzędzia w tym techniki pozyskiwania danych właściwe dla prawa ochrony środowiska pozwalające opisywać struktury i instytucje prawne a także identyfikować rządzące nimi prawidłowości dotyczące funkcjonowania organów ochrony środowiska.	K_W10
W_08	Ma wiedzę o normach prawnych organizujących struktury i instytucje prawne oraz rządzące nimi prawidłowości. Identyfikuje w tym zakresie kierunki rozwoju poszczególnych dziedzin prawa zwłaszcza z zakresu ochrony środowiska.	K_W11
W_09	Ma wiedzę uporządkowaną w zakresie norm proceduralnych w zakresie prawa ochrony środowiska i rozumie proces ich stosowania	K_W12
W_10	Zna i rozumie normatywne i praktyczne aspekty ochrony środowiska.	K_W13
W_11	Ma wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju	K_W14
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi dokonywać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, gospodarczych oraz prawnych, analizuje ich powiązanie z różnymi obszarami wiedzy prawniczej związanej z prawną ochroną środowiska.	K_U01
U_02	Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu	K_U02

	różnych dziedzin prawa w celu analizowania i interpretowania konkretnych procesów i zjawisk prawnych związanych z prawną ochroną środowiska. Opracowuje analizy w tym zakresie.	
U_03	Posiada umiejętność posługiwania się pojęciami prawnymi w celu rozumienia i analizy zjawisk prawnych z zakresu ochrony środowiska.	K_U03
U_04	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) w nowoczesnych technologii (ICT) poprzez poszukiwanie orzeczeń sądów administracyjnych i TSUE w bazach orzeczeń.	K_U04
U_05	Posiada umiejętności badawcze obejmujące formułowanie i analizę problemów prawnych, dobór metod i narzędzi badawczych opracowanie i prezentację wyników pozwalające na rozwiązanie problemów prawnych (interpretacja, wykładnia przepisów, orzeczeń, literatury).	K_U05
U_06	Posiada umiejętność posługiwania się pojęciami prawnymi w celu rozumienia i analizy zjawisk prawnych z zakresu praw ochrony środowiska.	K_U06
U_07	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się na tematy dotyczące wybranych, aktualnych problemów z zakresu prawa ochrony środowiska, przy wykorzystaniu różnych ujęć teoretycznych.	K_U07
U_08	Potrafi używać specjalistycznego języka prawnego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie prawa jak i odbiorcami spoza grona specjalistów.	K_U08
U_09	Posiada umiejętność samodzielnego merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów w tym stawiać tezy, trafnie formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania i oceny wybranych problemów z zakresu prawa ochrony środowiska.	K_U09
U_10	Posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy w różnych zakresach i formach do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej w szczególności krytycznej analizy skuteczności i przydatności stosowanej wiedzy.	K_U10
U_11	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne, przewiduje skutki konkretnych działań w obszarze prawa ochrony środowiska.	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Rozumie potrzebę kształcenia się przez całe życie, w szczególności konieczność aktualizacji swej wiedzy mając na względzie bardzo często zmieniające się normy prawa ochrony środowiska.	K_K01
K_02	Wykazuje aktywność w realizacji indywidualnych i zespołowych działań związanych z funkcją administracji publicznej w zakresie prawa ochrony środowiska. Myśli i działa w sposób planowy wybierając strategiczne rozwiązania.	K_K02

K_03	Potrafi odpowiednio ocenić priorytety służące realizacji określonego lub narzuconego zadania, dba o terminową i efektywną realizację zadań.	K_K03
K_04	Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K04
K_05	Umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych, obywatelskich uwzględniając aspekty prawne. Potrafi przewidzieć wielokierunkowe skutki społeczne swojej działalności.	K_K05
K_06	Bierze odpowiedzialność za powierzone mu zadania.	K_K06
K_07	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy.	K_K07
K_08	Umie myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.	K_K08

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Podstawowe konwencje terminologiczne z zakresu prawa ochrony środowiska. Zasady prawa ochrony środowiska. Koncepcja zrównoważonego rozwoju w prawie ochrony środowiska. Systematyka prawa ochrony środowiska. Kształtowanie się prawa ochrony środowiska na arenie międzynarodowej, unijnej oraz polskiej. Obowiązujący system aktów prawa ochrony środowiska w Polsce. System organów i instytucji ochrony środowiska w prawie UE i w Polsce. Instrumenty finansowo-prawne w ochronie środowiska. Pozwolenie na korzystanie ze środowiska. Uprawnienia społeczeństwa w ochronie środowiska (uspółecznianie procedur i dostęp do informacji o środowisku). Ochrona środowiska w planowaniu przestrzennym. Ochrona środowiska w procesie inwestycyjnym. Odpowiedzialność administracyjna, cywilna i karna w ochronie środowiska. Systemy zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwie System ocen oddziaływania na środowisko. Postępowanie administracyjne w sprawach z zakresu ochrony środowiska. Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom. Ochrona powietrza. Gospodarka wodna. Gospodarowanie odpadami. Ochrona bioróżnorodności biologicznej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	wykład problemowy, dyskusja, metoda metaplanu	obserwacja, egzamin pisemny, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, uzupełnione i ocenione kolokwium
W_02	wykład problemowy, dyskusja, metoda metaplanu	obserwacja, egzamin pisemny, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, uzupełnione i ocenione kolokwium
W_03	wykład problemowy, dyskusja, metoda metaplanu	obserwacja, egzamin pisemny, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, uzupełnione i ocenione kolokwium
W_04	wykład problemowy, dyskusja, metoda metaplanu	obserwacja, egzamin pisemny, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, uzupełnione

			i ocenione kolokwium
W_05	wykład problemowy, dyskusja, metoda metaplanu	obserwacja, egzamin pisemny, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, uzupełnione i ocenione kolokwium
W_06	wykład problemowy, dyskusja, metoda metaplanu	obserwacja, egzamin pisemny, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, uzupełnione i ocenione kolokwium
W_07	wykład problemowy, dyskusja, metoda metaplanu	obserwacja, egzamin pisemny, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, uzupełnione i ocenione kolokwium
W_08	wykład problemowy, dyskusja, metoda metaplanu	obserwacja, egzamin pisemny, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, uzupełnione i ocenione kolokwium
W_09	wykład problemowy, dyskusja, metoda metaplanu	obserwacja, egzamin pisemny, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, uzupełnione i ocenione kolokwium
W_10	wykład problemowy, dyskusja, metoda metaplanu	obserwacja, egzamin pisemny, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, uzupełnione i ocenione kolokwium
W_11	wykład problemowy, dyskusja, metoda metaplanu	obserwacja, egzamin pisemny, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, uzupełnione i ocenione kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	dyskusja, gra dydaktyczna, studium przypadku (case study)	obserwacja, egzamin pisemny, referat, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, plik z referatem, uzupełnione i ocenione kolokwium,
U_02	metoda metaplanu, metoda obserwacji i pomiaru w terenie, metoda SWOT, burza mózgów	obserwacja, referat, kolokwium	karta oceny, plik z referatem, uzupełnione i ocenione kolokwium,
U_03	dyskusja, gra dydaktyczna, studium przypadku (case study)	obserwacja, egzamin pisemny, referat, kolokwium	uzupełniony i oceniony sprawdzian pisemny, karta oceny, plik z referatem, uzupełnione i ocenione kolokwium,
U_04	dyskusja, gra dydaktyczna, studium przypadku (case study)	obserwacja, sprawdzenie umiejętności praktycznych, referat	karta oceny, plik z referatem, uzupełnione i ocenione kolokwium,
U_05	dyskusja, gra dydaktyczna, studium przypadku (case study)	obserwacja, sprawdzenie umiejętności praktycznych, referat	karta oceny, plik z referatem, uzupełnione i ocenione kolokwium,

U_06	dyskusja, gra dydaktyczna, studium przypadku (case study)	obserwacja, sprawdzenie umiejętności praktycznych, referat	karta oceny, plik z referatem, uzupełnione i ocenione kolokwium,
U_07	dyskusja, gra dydaktyczna, studium przypadku (case study)	obserwacja, sprawdzenie umiejętności praktycznych, referat	karta oceny, plik z referatem, uzupełnione i ocenione kolokwium,
U_08	dyskusja, gra dydaktyczna, studium przypadku (case study)	obserwacja, sprawdzenie umiejętności praktycznych, referat	karta oceny, plik z referatem, uzupełnione i ocenione kolokwium,
U_09	dyskusja, gra dydaktyczna, studium przypadku (case study)	obserwacja, sprawdzenie umiejętności praktycznych, referat	karta oceny, plik z referatem, uzupełnione i ocenione kolokwium,
U_10	dyskusja, gra dydaktyczna, studium przypadku (case study)	obserwacja, sprawdzenie umiejętności praktycznych, referat	karta oceny, plik z referatem, uzupełnione i ocenione kolokwium,
U_11	dyskusja, gra dydaktyczna, studium przypadku (case study)	obserwacja, sprawdzenie umiejętności praktycznych, referat	karta oceny, plik z referatem, uzupełnione i ocenione kolokwium,
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	metoda obserwacji metoda problemowa, dyskusja, metoda sokratyczna	obserwacja, referat	karta oceny, plik z referatem
K_02	metoda obserwacji metoda problemowa, dyskusja, metoda sokratyczna	obserwacja, referat	karta oceny, plik z referatem
K_03	metoda obserwacji metoda problemowa, dyskusja, metoda sokratyczna	obserwacja, referat	karta oceny, plik z referatem
K_04	metoda obserwacji metoda problemowa, dyskusja, metoda sokratyczna	obserwacja, referat	karta oceny, plik z referatem
K_05	metoda obserwacji metoda problemowa, dyskusja, metoda sokratyczna	obserwacja, referat	karta oceny, plik z referatem
K_06	metoda obserwacji metoda problemowa, dyskusja, metoda sokratyczna	obserwacja, referat	karta oceny, plik z referatem
K_07	metoda obserwacji metoda problemowa, dyskusja, metoda sokratyczna	obserwacja, referat	karta oceny, plik z referatem
K_08	metoda obserwacji metoda problemowa, dyskusja, metoda sokratyczna	obserwacja, referat	karta oceny, plik z referatem

VI. Kryteria oceny, wagi...

ocena niedostateczna:

W: nie zna w podstawowym zakresie terminologii prawniczej z zakresu prawa ochrony środowiska, nie zna nawet w podstawowym zakresie instytucji prawnych ochrony środowiska (nie jest w stanie nawet ich kompleksowo wymienić, w podstawowym zakresie scharakteryzować);

U: nie potrafi nawet w stopniu podstawowym posługiwać się terminologią z zakresu prawa ochrony środowiska;

K: nie jest w stanie zakomunikować własnego stanowiska, wyrazić oceny w dyskusji dotyczącej skuteczności podstawowych prawnych instrumentów ochrony środowiska ;

ocena dostateczna:

W: zna przynajmniej w stopniu podstawowym terminologię prawniczą z zakresu ochrony środowiska, zna podstawowe instytucje prawne ochrony środowiska (jest w stanie je wymienić kompleksowo i w podstawowym zakresie je scharakteryzować);

U: potrafi w stopniu podstawowym posługiwać się terminologią z zakresu prawa ochrony środowiska;

K: jest w stanie zakomunikować w podstawowym zakresie własne stanowisko, wyrazić swoją ocenę w dyskusji dotyczącej skuteczności prawnych instrumentów ochrony środowiska;

ocena dobra:

W: zna terminologię prawniczą z zakresu prawa ochrony środowiska; charakteryzuje instytucje prawne ochrony środowiska; zna podstawowe regulacje z zakresu organizacji ochrony środowiska; zna podstawowe regulacje z zakresu prawnych form ochrony przyrody oraz prawne uwarunkowania procesu gospodarowania takimi zasobami środowiska jak woda, powietrze, ziemia;

U: bez problemów posługuje się podstawową terminologią z zakresu prawa ochrony środowiska;

K: potrafi sformułować wnioski, wyrazić swoją opinię w zakresie obecnych problemów prawa ochrony środowiska;

ocena bardzo dobra:

W: ma uporządkowaną wiedzę w zakresie terminologii, funkcjonowania instytucji prawa ochrony środowiska; ma uporządkowaną wiedzę nt. regulacji prawnych w zakresie funkcjonowania prawnych form ochrony przyrody oraz prawnych uwarunkowań procesu gospodarowania takimi zasobami środowiska jak woda, powietrze, ziemia; zna zasady przeprowadzania podstawowych procedur administracyjnych w zakresie spraw dotyczących ochrony środowiska;

U: w sposób uporządkowany potrafi posługiwać się terminologią z zakresu prawa ochrony środowiska; potrafi zaproponować rozwiązanie; prezentowanych casusów, odnieść się do prezentowanych różnych stanowisk przedstawicieli doktryny prawniczej, przedstawianych orzeczeń sądów unijnych i krajowych;

K: potrafi w szybki i kompleksowy sposób sformułować wnioski, wyrazić swoją opinię w zakresie obecnych problemów prawa ochrony środowiska;

Wykład:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z końcowego testu pisemnego (80% oceny) oraz aktywny udział studenta podczas zajęć (odpowiadanie na pytania, udział w dyskusji, udział w rozwiązywaniu *case study*) (20% oceny). Warunkiem uzyskania oceny 3.0 z testu pisemnego jest udzielenie co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi

Ćwiczenia:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z kolokwium – testy pisemne (60% oceny); aktywny udział studenta podczas zajęć (odpowiadanie na pytania, udział w dyskusji, udział w rozwiązywaniu *case study*) (20% oceny); przygotowanie wybranego wniosku, pozwolenia lub innego pisma (20%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	45 (30+15)
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	150

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
A. Barczak, A. Haładyj, M. Woźniak Marta, Prawo ochrony środowiska Przed egzaminem, Wolters Kluwer 2024;
M. Górski (red.), Prawo ochrony środowiska, Wolters Kluwer 2021;
B. Rakoczy, B. Wierzbowski, Prawo ochrony środowiska. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 2023;
A. Barczak, A. Ogonowska Adrianna, Prawo ochrony środowiska w kazusach i schematach, Wolters Kluwer 2018
M. Czekałowska, Zagadnienia ochrony środowiska na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Warszawa 2022
Literatura uzupełniająca
I. Przybojewska, Instrumenty rynkowe w prawie ochrony środowiska Unii Europejskiej, Warszawa 2021
P. Korzeniowski, Pozwolenie emisyjne w prawie ochrony środowiska, Warszawa 2020
B. Rakoczy, Ochrona środowiska w praktyce gminy, Warszawa 2020
A. Kaźmierska-Patrzyzna, Ochrona różnorodności biologicznej w systemie prawnej ochrony przyrody, Warszawa 2019
D. Trzcińska, Prawo planowania i zagospodarowania przestrzennego z perspektywy środowiska i jego ochrony, Warszawa 2018
B. Rakoczy, K. Szuma, K. Karpus, M. Szalewska, G. Klimek, J. Szuma, Oceny oddziaływania na środowisko w praktyce, Warszawa 2017
A. Barczak, E. Kowalewska, Zadania samorządu terytorialnego w zakresie ochrony środowiska. Aspekty materialne i finansowe, Warszawa 2015
W. Federczyk, A. Fogel, A. Kosieradzka-Federczyk, Prawo ochrony środowiska w procesie inwestycyjno- budowlanym, Warszawa 2015
M.M. Kening-Witkowska, Prawo ochrony środowiska Unii Europejskiej, Warszawa 2012;

B. Rakoczy, Prawo ochrony przyrody, C.H. Beck, Warszawa 2009